

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

06 martie 2014

PLD nr. 07

**Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 90 din 26.04.2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014.

Anexă:

- nota informativă – 4 file

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	94
"06" 03	2014
Ora	

Deputat în Parlament

A. Candu

R. Stolschi
Petru Sîrbote
M. Jurevschi
M. Cereșoff
Dr. Așche

Ana Butu
Valeriu Sahorneanu
#u. Arhîre
G. G. G. G.

H. L. Peltkonar
Iurie Ciocrescu
Cîmbrițiu
Ge. Stratolachi
A. Dimitriu
T. Deliu
G. F. F.
Don Butmulcu

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 90 din 26.04.2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. Legea nr.90 din 26 aprilie 2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 126-129, art.407), se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu următoarea noțiune:

„spațiu colectiv de locuit – clădire cu destinație specială pentru reședința obișnuită sau cazarea temporară a unui grup de persoane, subordonat unui regim și administrării comune (hotel, cămin pentru studenți, muncitori, azil, centru de plasament, centru de reabilitare, școală internat, casă pentru copii, unități de locuit ale cultelor religioase, cazarmă, etc.)”

2. La articolul 4:

alineatul (1) cuvintele „1-14 aprilie” și „aprobate” se substituie respectiv cu cuvintele „12-25 mai” și „elaborate”;

alineatul (2) cuvintele „1 aprilie” se substituie cu cuvintele „12 mai”.

3. La articolul 6 alineat (4) după cuvintele „întregii acțiuni” se completează cu sintagma „, , aprobă documentația și instrumentarul de recensământ.”.

4. La articolul 7:

alineatul (1) cuvintele „date/informații” se exclud;

alineatul (1) punctul 1) se modifică și va avea următorul conținut:

„date/informații despre persoane ce vor cuprinde caracteristici demografice, etno-culturale, educaționale, economice și de sănătate.”;

alineatul (1) punctul 1) litera a) după cuvintele „prezent” se modifică și completează cu următorul conținut:

„ , temporar absent/prezent, perioada absenței/prezenței, frecvența reîntoarcerii”;

alineatul (1) punctul 1) litera o) cuvântul „genul” se substituie cu cuvintele „și tipul”, iar parantezele se exclud;

alineatul (1) punctul 1) litera p) după cuvintele „efectiv exercitată” se completează cu următorul conținut:

„ , activități de voluntariat, în căutarea unui loc de muncă, disponibilitatea de a începe lucrul”;

alineatul (1) punctul 1) se completează cu literele r), s) și t) având conținutul:

„ r) nume, prenume, cod personal;

s) sursele de venit;

t) dificultăți în desfășurarea activităților de bază zilnice”.

alineatul (1) punctul 2) se modifică și va avea următorul conținut:

„date/informații despre locuințe și clădiri ce vor cuprinde localizarea, date despre clădire, date despre locuință, dotarea locuinței și date despre gospodărie.”;

alineatul (1) punctul 2) litera i) cuvântul „dotarea” se substituie cu cuvântul „dotările”;

alineatul (1) punctul 2) litera j) va avea următorul conținut:

”j) acces la tehnologii informaționale și comunicații”;

alineatul (1) punctul 2) se completează cu literele m) și n) având conținutul:

„m) materialul de construcție al pereților exteriori ai clădirii;

n) numărul de niveluri în clădire, din care locative”.

alineatul (2) se exclude;

alineatul (6) după cuvintele „părinții lor sau de” se completează cu sintagma „tutore/curator”;

alineatul (8) după cuvintele „reședință obișnuită” se completează cu sintagma „ori care nu au fost prezente la domiciliu” în continuare după text;

alineatul (11) după cuvintele „completează de” se completează cu cuvântul „către”, iar după cuvântul „recenzor” se completează cu sintagma „după necesitate” și după cuvântul „stat” se completează „ /rusă”;

se completează cu un nou alineat cu următorul conținut:

„(12) Pentru cetățenii străini se pot utiliza chestionare tip în limbile de largă circulație internațională.”.

5. La articolul 8 alineatul (1) se modifică și va avea următorul conținut:

„(1) Formularele chestionarelor de recensământ și instrucțiunile de completare a lor, borderourile recenzorilor și altă documentație auxiliară de recensământ se elaborează de către Biroul Național de Statistică și se aprobă de către Comisia Națională pentru Recensământul Populației și al Locuințelor.”.

6. La articolul 10 alineat (1):

Prima propoziție va avea următoarea redacție:

„Pentru organizarea și efectuarea recensământului cât și pentru prelucrarea informației obținute se angajează, în baza contractelor de prestării servicii, recenzori și alt personal temporar pentru recensământ cu vârsta de peste 18 ani cetățeni ai Republicii Moldova cu un nivel de studii superioare sau medii de specialitate, care cunosc limba de stat și limba rusă.

7. La articolul 11:

alineatul (1) se completează cu o literă nouă având următorul conținut:

„d) să nu răspundă la întrebările prevăzute de programul recensământului în cazul neprezentării legitimației de către recenzor.”;

alineatul (2):

cuvintele „și în măsură deplină, ” se substituie cu cuvintele „complet și real”;

a doua propoziție va avea următoarea redacție:

„Refuzul de a prezenta sau prezentarea eronată de către respondent a informației solicitate conform documentelor de recensământ se pedepsește cu amendă administrativă în conformitate cu legislația în vigoare.”

8. La articolul 12:

alineatul (3) cuvintele „a altor falsificări” se substituie cu cuvântul „falsificării”;

alineatul (4) sintagma „individuale de muncă” se substituie cu sintagma „de prestări servicii”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.90 din 26 aprilie
2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica
Moldova în anul 2014

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Biroul Național de Statistică, în calitate sa de organ central de statistică, conform competenței sale, în urma consultațiilor și a analizei privitor la implementarea legislației Uniunii Europene în diverse domenii, reglementate de prevederile Acordului de Asociere UE-Moldova, consideră necesară modificarea legislației în vigoare din domeniul Recensământului populației și al locuințelor, în special a Legii nr.90 din 26.04.2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014.

Modificările țin în special de problemele care au apărut în procesul implementării prevederilor și care urmează a fi soluționate, precum și de necesitatea corectării unor erori de conținut, necorespunderi identificate în procesul de elaborare prevederilor legii prenotate.

Având în vedere faptul că, obiectivul de integrare europeană constituie o prioritate categorică a Programului de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2011-2014 „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” și a Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2011-2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.179 din 23 martie 2011, în consecință, s-a impus necesitatea realizării modificărilor și completărilor de rigoare în vederea excluderii deficiențelor atât de ordin teoretic, cât și practic ale normelor.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Integrarea europeană reprezintă un obiectiv strategic prioritar pentru Republica Moldova în special în contextul în care o țară devine vecină directă cu Uniunea Europeană, eveniment care în cazul țării noastre a avut loc la 1 ianuarie 2007 odată cu aderarea României la UE.

La 22 ianuarie 2005 Republica Moldova a semnat Planul Individual de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în care este reflectat componentul privind statistica cu cele 4 prevederi:

- Asigurarea efectuării recensământului populației în conformitate cu calendarul stabilit și urmînd recomandările Eurostat/UE-ECE 2000 privind recensământul;
- Elaborarea unei strategii pe termen scurt și mediu în vederea armonizării cu standardele UE în domeniile statistice relevante, inclusiv statistica comerțului extern și clasificatoarele statistice;
- Asigurarea compatibilității legislației în domeniul statisticii cu principiile fundamentale ale ONU;
- Activități în vederea alinierii statisticii naționale la standardele UE (prin perfecționarea sistemului de indicatori, metodologiei de calcul a acestora, sistemului de colectare a datelor statistice, dezvoltarea infrastructurii

statistice și tehnice, dezvoltarea capacităților de management și a resurselor umane).

La 2 mai 2006, Republica Moldova a devenit cel de-al 63-lea stat subscris la Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI (din 184 state-membre ale FMI), asigurând prezentarea informației economice cheie în conformitate cu cele mai bune practici internaționale – în baza SDDS.

În relațiile cu furnizorii informațiilor statistice, BNS aplică în mod consecvent principiile fundamentale ale Statisticii Oficiale, adoptate la cea de a 47-a sesiune a Comisiei Economice a ONU pentru Europa din 15 aprilie 1992.

Drept rezultat organul central de statistică în activitatea sa a aplicat normele juridice prevăzute prin:

Regulamentul (UE) NR. 519/2010 al Comisei din 16 iunie 2010 de adoptare a programului de date statistice și de metadate privind recensământul populației și al locuințelor prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului;

Recomandările pentru recensămintele populației și locuințelor din 2010 elaborate de Oficiul Statistic a Comunității Europene (EUROSTAT).

În continuarea prezentăm subiectele modificate, relevând în mod amplu justificările asupra necesității acestora.

Unul dintre aspectele vizate prin modificările propuse în proiectul menționat prevede completarea articolului 3 cu următoarea noțiune – *spațiu colectiv de locuit*.

Completarea respectivă tratează cazurile speciale la aplicarea definiției „reședință obișnuită” articolul 2 litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 763/2008 și se referă atunci când o persoană locuiește în mod regulat în mai mult de o reședință în cursul anului, reședința unde aceasta petrece cea mai mare parte a anului este considerată ca fiind locul său de reședință obișnuită, indiferent dacă se află în altă parte în țară, sau în străinătate.

Elevii din școala primară și liceu care locuiesc în afara domiciliului lor în cursul perioadei școlare, studenții din învățământul terțiar care locuiesc în afara domiciliului lor în cursul perioadei de studii într-o instituție de învățământ superior sau la universitate au locuit sau este probabil că vor locui 12 luni în acest loc.

Regula generală în legătură cu locul în care o persoană își petrece perioada de odihnă zilnică se aplică pentru persoanele care își îndeplinesc serviciul militar obligatoriu și pentru membrii forțelor armate care locuiesc în cazărmi sau tabere militare.

Locul de recensământ este considerat ca fiind locul de reședință obișnuită pentru persoanele fără adăpost și persoanele pentru care nu există noțiunea de „reședință obișnuită”, internați într-o instituție specială.

Modificarea termenilor de desfășurare a recensământului prevăzute de articolul 4 a fost impusă din cauze obiective ce reies din recomandările experților internaționali privind consecutivitatea efectuării unor etape pregătitoare, cât și nu mai puțin important, din identificarea unor surse financiare insuficiente desfășurării în bune condiții a lucrărilor de recensare.

În articolul 6 alineat (4) și articolul 8 alineat (1) au fost corelate competențele BNS și a Comisiei Naționale pentru Recensămîntul Populației și Locuințelor.

Modificarea și completarea articolului 7 se relevă la faptul că, una din caracteristicile distincte ale Recensămîntelor Populației și Locuințelor este măsura în care se poate realiza o clasificare cuprinzătoare după următoarele **caracteristici:**

geografici:

- Localitate (subiect obligatoriu derivat);
- Zonele urbane și rurale (subiect opțional derivat)
- Amplasarea locului de muncă (subiect obligatoriu)
- Amplasarea școlii, a colegiului sau universității (subiect opțional)
- Mijlocul de transport spre serviciu (subiect opțional)
- Mijlocul de transport la școală, colegiu sau universitate (subiect opțional)

demografici:

- Sex (subiect obligatoriu)
- Vîrsta (subiect obligatoriu)
- Starea civilă legală (subiect obligatoriu)
- Starea civilă de facto (subiect opțional)
- Numărul total de copii născuți vii (subiect opțional)
- Data(datele) căsătoriei(căsătoriilor) legale ale femeilor care au contractat o căsătorie: (i) prima căsătorie și (ii) căsătoria actuală (subiect opțional)
- Data(datele) începutului uniunii(uniunilor) consensuale a(ale) femeilor care au fost vreodată implicate într-o uniune consensuală: (i) prima uniune consensuală și (ii) uniunea consensuală actuală (subiect opțional), precum ș.a. date/informații

economici:

- Activitatea economică a persoanelor
- Statutul activității curente (subiect obligatoriu)
- Statutul activității obișnuite (subiect opțional)
- Populația activă în mod obișnuit
- Populația inactivă în mod obișnuit
- Diferența între statutul activității principale și obișnuite
- Clasificare recomandată după statutul activității (curentă sau obișnuită)
- Prestatori de servicii neplătite, voluntari (subiect opțional) precum ș.a. date/informații

educaționali:

- Cunoștințele educaționale (subiect obligatoriu)
- Calificările educaționale (subiect opțional)
- Domeniul studiilor (subiect opțional)
- Urmarea cursurilor școlare (subiect opțional)
- Alfabetizarea (subiect opțional)
- Specializarea în calculatoare (subiect opțional) precum ș.a. date/informații

Pentru a evita dubla înregistrare, înregistrarea eronată sau neînregistrarea persoanelor se propune a se colecta și codul personal.

Reieșind din propunerile parvenite de la reprezentanții minorităților naționale, a fost necesară introducerea posibilității de a completa chestionarele și în limba rusă, iar în cazuri separate altă limbă de largă circulație internațională.

În textul legii se propune a modifica modalitatea de contractare a personalului temporar pentru recensămînt altfel decît prin contract individual de muncă, din motive economice.

Au fost corelate drepturile și obligațiile respondenților prin introducerea obligativității de prezentare corectă, deplină și reală a informației sub propria răspundere, iar prezentarea eronată sau neprezentarea acestora să se pedepsească contravențional conform legislației în vigoare.

De asemenea, în tot textul legii au fost efectuate modificări ce țin de gramatică, care nu schimbă conținutul prevederilor date.

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu presupune alocări financiare din contul mijloacelor bugetare.

4. Impactul proiectului

În aceste circumstanțe de fapt și de drept prin introducerea modificărilor și completărilor s-a urmărit scopul de a îmbunătăți legislația cu privire la recensămînt.

Modificările și completările propuse în prezentul proiect îmbunătățesc calitativ conținutul legislației cu privire la recensămînt și oferă unor prevederi un grad de claritate mai ridicat, generează dispariția unor situații de incertitudine în implementarea continuă a prevederilor legii.

Proiectul prenotat va permite implementarea adecvată și calitativă a prevederilor legislației cu privire la metodologia de recensămînt ceea ce, în consecință, va contribui la realizarea scopurilor urmărite.

A. Căndu

Deputat în Parlament

Petru Storbate / P. Storbate
Micolae Turcovschi / M. Turcovschi
Dr. Agache
W. Lahorncanu / W. Lahorncanu
Ana Gutu / Ana Gutu
An. Stănică / An. Stănică

M. D. Porțoncu
L. Chioreșcu
G. Cămbrițianu
Iu. Apostolovici
A. Dimitriu
T. Deliu
Gh. Focșă
Ion Bădăleț